

Predplata u Šibeniku:
Pojedini broj stoji 4 para.
Na knu 6 para.
Predplata van Šibenika:
na godinu 8 Kr.,
na po godinu 4 Kr.

Vlastnik,
izdavaatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIJEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Pisma i predplate šalju se uredništvu. — Nefrankirana se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi se tiskaju po 20 para, proboćna, zahvale, itd. po 40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarnica
Ivan Sflaginat
Trg Sv. Ivana.

Šibenik, 28. srpnja.

Obćinski izbori u Šibeniku počimlju preko sutra. Trajati će nekoliko dana. Mi mislimo još i danas, da se nezadovoljnici na izbore ne će prikazati. Nego, ako se i prikažu, položaj se ne će promieniti. Dugo je vremena, da se vodi izborna borba. Dugo je vremena, što su nezadovoljnici proigrali sva svoja sredstva. Podmuklost, pozivanje na slogu, tužbe, zavaravanje, prietnje, podkupljivanje, sve je to od njih pokušano, sve je to od nas izjalovljeno. Ogromna većina obćinara poredala se proti samoživcima, proti izrabljivačima obćeg dobra u osobne svrhe, i ta ogromna većina svojom težinom zgnječit će sve one, koji su Obćinu držali svojom podvornicom. Nastajući obćinski izbori znaće početak pravog preporoda ovoga grada i njegove okolice. Znaće mir i red, znaće pravi napredak. Znaće pobjedu vrijednijih obćinara nad samovoljom nevjernih.

Koliko god bilo teško priznati, moramo ipak naglasiti, da prošle uprave nisu skoro ništa učinile za naša sela. Naši seljani bili su u svemu zapušteni. Bez škole, bez puteva, prepušteni sami sebi, nisu u ničemu napredovali. Ne samo, nego su mnoga sela u svakom pogledu nazadovala. Siromašna, grozničava, zaduzena, jedva da životare. Pučanstvo ove obćine u mnogim selima i tjelesno je okrzljavilo. — Svemu tomu treba da nastoji doskočiti buduća uprava.

Njezina zadaća mora biti, da oko grada prikupi sva sela kao kvčeka pilice svoje, da ih pridigne i u prosvjeti i u blagostanju. To će ona i postici, podižuć škole, ponapravljać puteve, pošumljavajuć ogoljena brda te uredjenjem divljih bunjica i mrtvih močvara. Nadalje ona će se morati brigati, da se težačkoj ruci pruži jeftina vjeresija i poduka u svim granam pravog narodnog gospodarstva. Kad se obćina bude tako zauzimala za svoje seljane i svoga težaka, naša okolica će pro-

cvasti u blagostanju, a ljudi će izgledati kao preporodjeni.

I vrijeme je, da se najvećom brigom uznastoji oko napredka našeg težaka. On, koji u znoju lica svoga prevrće ovu tvrdu koru naše zemlje; on, koji ovu zemlju ljubi kao sebe; on, koji je snaga svega naroda, treba da se i pridigne i da počne uživati plod truda svojih. — Ne, nije težak samo za to, da robuje, nego je za to tu, da bude gospodar po zasluži truda svojih.

Došlo je vrijeme, da naš težak uvidi istinu ovih naših rieči; došlo je vrijeme, da se otrese onih, kojim je on služio kao sredstvo. Naš težak ne će više nametnike na Upravi svoje Obćine. On je počeo uvidjati, što je i kakav je pravi rad. On je uvidio kroz ove dvie zadnje godine, da su se mogla čudesa stvarati po svim našim selima i po zapuštenim varošima, da se nije obćinski novac razasipao. On je uvidio, da su se sela osiromašila, dok su se njeki, koji su bili ništa, podigli i obogatili.

U ovim izborima težak će dokazati, da je upoznao zulum i da više ne trpi nad sobom nametnike, koji su pašovali na Obćini kao da im je to djedovina.

Zaludu se nametnici podigli, da bi se opet povratili na upravu obćinskog dobra, odakle ih je sam Šupuk sa boljim svojim drugovima otjerao; zaludu im sve nastojanje, svijet je progledao i glas puika, glas svih Obćinara, kao glas božji, osudit će ih na sva vremena. Nastupit će doba mira, reda, napredka i poštenog upravljanja, koje je tek može se reći, započelo.

Sela su se probudila. Sela su za poštenu upravu. A grad naš, grad Krešimirov, kao da jedva čeka, da dade svoj jaki glas. Njegov glas zaoriti će kao glas lava, kojemu je povraćena sloboda. Glas njegov biti će glas veselja, jer će za uvijek odlučiti sudbinom svojom. On, koji se počeo preporadjati i napredovati, koji je najbolje upoznao sve dobrobiti dobre uprave, on jedva čeka, da zagrmi: „Vi, koji ste preko tri-

deset godina upravljali sebi na korist, natrag! Ne ćemo vas!“

U ponedjeljak počimlju izbori, koji će osjegurati Šibeniku i okolici bolju budućnost. Ovi izbori su završetak onog čišćenja u našem javnom životu, koje je počelo još uglavljenom slogom pod blagopokojnim Šupukom. On, kao da je predviđao svršetak svoga života, postavio je udes obćine u jake, mlade, žilave i poštene ruke. On je pri tom djelu bio veseo, pomladjen, sretan kao da je cutio, da je tim izvršio najveće djelo svoga života. Mi smo ga čuli govoriti, kao da je uvijek s nami drugovao, kao da isto čutimo, isto želimo. On je bio sretan, jer je bio uvjeren, da će se njegov Šibenik pod novom upravom osloboditi nametnika, koji su njemu ogorčavali život, i da će pokročiti stazom napredka.

I u istinu, Šibenik je počeo, da zauzime ono mjesto, koje mu u domovini pripada. Ali to nije dosta. Šibenik treba da prednjači ostalim gradovima Dalmacije. On sa svojom okolicom, kao da je za to od Boga stvoren, a od Hrvata odabran.

Novo birana Uprava treba, da započete djelo nastavi. Ima još mnogo rada, da se izvrši, mnogo da se započme, mnogo da se popravi. Svi građani, svi obćinari dobre volje zvani su, da na utrtom putu uztraju. Nije se nego počelo, uprimo i nastavimo, Bog će blagoslovit uloženi trud u obće dobro. Nismo nego započeli smatrati se udima svoga naroda, nismo nego započeli čutiti zadovoljstvo, koje nam dušu sladi i kriepi, kad uzradimo štogod za obćenitost, — uprimo na započetoj stazi i preporodit ćemo i sebe i zemlju našu. Jer je samo ono trajno i sveto, što je obće i od obće koristi.

Može biti da dodje vrijeme, kad će i samoživci i nametnici oćutiti svetost poštenja i pregaranja za obće dobro, ali dok toga kod njih nije, dok oni naprotiv upiru sve sile da svoje griehie opet ožive, dužnost je svih obćinara, da im se opru, da ih

drže daleko od svake uprave, — od svih javnih i obćih posala. To je sveta dužnost, kojoj se nijedan pravi građanin ne smije oglušiti. Dakle svih nas je dužnost, da pristupimo na izbore i tu, kao jedan čovjek, da dademo zadovoljštinu oklevetanom poštenju, a srušimo za uvijek sve, što je protivno pravom napredku našeg grada i okolice.

Ovim mislima i nadama mi pozdravljamo izbor, kličuć: Živio Šibenik! Živili sviestni izbornici! Živila Hrvatska!

Pravljenje ulja.

Srednji prihod ulja u našoj pokrajini iznosi od 120—150 hiljada kruna u rodnim godinama. Raćunamo li, da je cijena ulju od 50—54 kruna po hektolu, to nam vrijednost ulja predstavlja glavnicu od 7—8 milijuna kruna na godinu.

Na žalost u mnogim mjestima cijena ulja jest kó i ona vina, a tomu je uzrok, što se pravljenju ulja ne posvećuje onoliko pažnje, koliko je potrebno, sasvim što nema jednostavnije stvari do ove.

Zaludu će nam biti, da se mi posvetimo gojenju maslina kako baš treba, ako budemo kó do sada pravili ulje u mastnim posudama, a k tome još upotrebljavali vrelu voću. Hoćemo li, da naš uljarski proizvod poboljšamo i njegovu vrijednost povećamo, moramo prije svega udariti zdrav pravac pravljenju ulja.

Doduše, praktična uporaba pravljenja dobrog stolnog ulja nalazi kod nas na mnogo poteškoća. Prva i najveća zapreka tome jest ćud našeg naroda, a onda manjkavost potrebitih strojeva i radionica, koje zaisto ne odgovaraju kolići i prihodu maslina.

Rekli smo, da je prva zapreka ćud naroda, a to s toga, jer je obća težnja našeg, pa i malog težaka, da sam pod svoj račun pravi ulje i da ga sam prodaje. Kod ovakova stanja stvari sigurno je, da tvornice, koje su se u zadnje doba podigle za pravljenje stolnog i finog ulja, ne će polučiti željeni uspjeh, što vidimo i na svoje vlastite oći ovdje u Šibeniku.

Teško je našem težaka odkloniti od onoga, što je njemu u krv ušlo, a još teže, da on prione uz *novotarije*. Hoćemo

Hrvati šibenske županije Junaci na moru

Stare knjige puno nam pripoviedaju o tim velikim i neprestanim bojevima, u kojim su se Hrvati uvijek iztakli kao pobjednici.

Mletćani su mogli zahvaliti samo Saracenskim gusarima, koji su se bili počeli zalietati u jadransko more, ako su u obće uspjeli utanačiti mir s hrvatskim banom Mojslavom. Da ne bješe Saracena, Mletćani bi bili grozno oćuteli na sebi prevlast i snagu hrvatske bojne mornarice i ne bi se možda kasnije nikad više bili upleli u hrvatske državne posle.

I doista, malo poslie sklopljena mira s Mletćanima, Saraceni, koji već

bijahu postali strah i trepet svih obala sredozemnog mora, god. 840. pojavise se oćjednom jakim brodoglavem u jadranskom moru. To je brodoglave upustošilo južne strane Hrvatske države, osobito Boku Kotorsku, pak je konaćno stislo obćadom i sam Dubrovnik, ali bez uspjeha, jer poslie punih 15 mjeseci uzaludnog jurišanja Saraceni digoše opsadu i zajedriše prema sjeveru, pustošeci nemilo obalne varoši.

Grad Osor pretvorise u pepeo na drugi uskršni blagdan god. 841.

Sva je prilika, da se Saraceni sukobiše i s hrvatskom mornaricom, ali o uspjehu tog sukoba nemamo nigdje nikakova spomena.

Krenuše zatim Saraceni proti Mletćima, koji ih doćekaše su 60 jakih oružanih *dromona* kod Sušaka (Sansago za-

padno Lušina), ali Saraceni, porazivši mletaćko brodoglave, oboriše se na Ankone, koju zateće sudbina hrvatskoga Osora. Bili bi se oni zaletili i do pod Mletke, ali su valjda predviđjeli, da njihove goleme lađje ne bi bile mogle plovati u plitkim mletaćkim lagunama.

Od Ankone do Bari-a opljaćkaše sva obalu, a sam Bari zauzeše, te se u njemu agniezdise.

I ako nam s jedne strane pustošenje iztoćne hrvatske obale jamći, da su u svim tim okršajima Saraceni izmili pobjedu, ipak inademmo neki spomen na otoku Žirju, po kojemu bi se moglo doćljedno nagadjati, da su Saraceni kod toga otoka bili potučeni na moru od šibenskih junaka.

To je jedina nekako svietla taćka u tmimi onog doba i onih događaja. Da

je mletćanima išlo dobro, imali bismo valjda podataka o tim okršajima, ali jer su u njima slabo prošli, naravno je, da su propustili spomenuti sve, što se je ticalo njihovih poraza i da su zaboravili kazati, ako je itko drugi iznio makar malu pobjedu nad silnim Saracenima.

I danas na Žirju s južno-zapadne strane otoka obćoji luka zvana *Saracina* (Tratinska), koju valja da su je Hrvati tako nazvali na vjećnu uspomenu njihova junaćtva nad tim silnim gusarima. Izkljućeno je, da su Saraceni ostavili onoj luci to ime za to, što bi tu bili porazili hrvatsko brodoglave, jer se u tom slućaju to ime ne bi bilo saćuvalo kod pobjedjenih Hrvata, već bi bilo odmah izćezlo, t. j. bilo bi zamienjeno s drugim.

(Sliedi).

li, da se on s vremenom otrese dosadašnjeg običaja, moramo paziti na ovo dvoje. Prvo, dosadašnji gospodari starih tvornica ulja morali bi popraviti svoje strojeve, a osobito paziti, da u tvornici vlada uzorna čistoća, a drugo mal a malo priviknuti težaka, da počne prodavati masline, što bi njemu bile suviše, iza kako je napravio potrebitu količicu ulja za kućnu potrebu.

Dok naši težaci budu pravili ulje pod svoj račun, dotle mi ne ćemo nikad dočetrati našu uljarsku trgovinu do pravog njezinog stepena, niti ćemo podići ciju i ugled našem uljarskom proizvodu, pošto težaku manjka sposobnosti za to, te je s toga usilovan, da ga proda trgovcu, koji se time okorišćuje, snižujući ciju do najnižih granica.

Kad bi mi više pažnje posvetili pravljenju ulja i kad bi se, pa makar u našim starijima tvornicama, pravilo ulje prve, druge i treće vrsti, t. j. fino, srednje i pristo, mi bismo mogli dočetrati dotle, da bi godišnji prihod, što bi ga Dalmacija iz ulja imala, bio ne 7—8 milijuna kruna kao danas, već 16—20 milijuna.

Ova svota dosta je znatna u našem gospodarstvu, a osobito u sadašnje doba. Ovaj višak mogao bi sigurno da pokrije troškove racionalnog gojenja maslina, da nadoknadi potrošak za popravak starih i podignuće novih modernih tvornica, kao što, da naplati trud gojitelja i pruži mu potrebite kanate zemljišne glavnice.

Naše stare tvornice ne daju onoliko količicu ulja, koliko bi morale da masline izbace, s toga je od priekre potrebe, da se i kod nas zavedu moderne tvornice za pravljenje ulja sa što većom snagom. Istina je, da je najbolje ono ulje, za koje se upotrebljuje što manja snaga da ga iztisoči, ali za to priznati moramo, da nam podnipošto ne stoji u računu, da nam ne mala količica ulja u koščicama ostane. Naravno je, da je to ulje manje vrijedno, ali sasvim tim ne snijemo dopustiti, da nam propadne.

Podizanje modernih tvornica kod nas potrebno je, ali tog posla teško je da se dohvati čovjek pojedinac, a to s razloga troška, koji se zaisto ne izplaćuje u današnje doba, a to radi razloga, koje smo u početku ovog članka naveli.

Gdje bi bilo moguće, bilo bi najbolje, da se osnuju uljarske zadruge na dionice, koje bi podigle moderne uljarske tvornice, te kupovale ili učinile ulje odmah ili masline od težaka i posjednika, koje bi on morao brati u pravo vrijeme i odmah prodati.

Da prikupimo. Hoćemo li povećati vrijednost našeg ulja, moramo: priviknuti težaka, da pod svoj račun pravi ulja samo onoliko količicu, koliko mu je potrebno za kuću, a ostalo neka proda odmah onomu, koji se bavi pravljenjem i prodajom stolnog ulja, ili neka proda masline; da masline meljemo odmah netom smo ih obrali, a da ih beremo, kad su postigle pravi stupanj zreloće; da naše stare tvornice preuredimo, očistimo i naučimo se raditi u njima sve tri vrsti ulja, a napokon, da se čuvamo kod čistjenja maslina vrela vode.

Budemo li ovako postupali, naše će se ulje poboljšati, a naravno je, da će tada i njegova cijena u trgovini biti veća, jer ne će služiti skoro samo za mazanje strojeva, kako na žalost danas biva, već će mu se otvoriti vrata i u bogate dvore i okićene sofe, te će moći stati uz ulje drugih naprednih naroda.

Izborna kronika.

Izborni odbor hrv. stranke drži sutra u nedjelju svoj sastanak na 11 s. pr. podne u prostorijam „Hrvatskog Sokola“. Pozivaju se gg. odbornici.

Izborna komešanje je na kraju. Crna družba upotrebila sva dopuštena i ne dopuštena sredstva, Obecaže, zavaravanje, klevetanje je iscrpljeno. Podkupljivanje ne pomaže mnogo. Ostaje joj još prijetnja, grožnja, sila, ali sile, prijetnje i grožnje pošten čovjek se ne plaši. Dapače svi koji drže do obraza i poštenja, svi koji štiju i ljube svoju osobnu slobodu rugaju se prijetnjam Kara Mijine crne družbe.

U Primošteni crna družba poslala Simu Friganovića, a ovaj da strahuje po stanovima sviet. Ovaj isti Friganović pred kavanom Zanchi navalio pšostima, vikanjem i deranjem na trgovca Josu Bognula iz Primoštena, tako da se ovaj, okružen od plaćenika crne družbe uplašio, te ne bude još i izprubijen.

U Bilicam šest plaćenika crne družbe dočekalo nekoliko nemoćnih staraca i stalo ih u gluho doba noći tući kamenjem. Zna se koji su ti plaćenici pak se očekuje, da proti njima bude uporbljena sva strogost zakona. Na ovu stvar ćemo se drugi put povratiti.

Sluga Kara Mije neki Tale prieti ženskinjam Krapnja, a jednu je i udario kandzijom psujući joj Boga i prieteć joj, da će ju drugi put sastaviti sa zemljom — ubiti.

Ovako crna družba postupa svukuda, i po Danilim, i po Boraj, i po Vrpolju, svukud. Mi preporučamo našim ljudima ustrpljenje još koji dan. Crna družba i ako prieti, bit će pitoma kao ovea. Još malo i svršilo je sve. Preporučamo našim ljudima da budu i uztrajni i da na sve prijetnje sležu ramenima. Ne treba da se oni plaše, jer crna družba ima sama za što da preda i da se trese od straha. Nema ona snage, niti će je imati više ikada. Prošla su njezina vremena u nepovrat. Crna družba je nemoćna, skrhan su joj zubi. Ne će ona više nikoga griziti.

U Krapanj poslala crna družba Peru Škaricu, Vuka Plencu i Pavasovica sa još nekoliko njima sličnih, da bi strahovali sviet. Ali Krapanjci odvratili im kako zaslužuju. Zatvorili im sve krčme, dali im duvana, pa ih odpremili kući. Tako i valja sa crnom družbom.

Isti Pavasović u društvu Škarice i Plence derao se što ga grlo nosilo: „amo karte, sve je naše!“ a kad tamo ne mogli ni u krčmu, da osuše grlo.

Crna družba izumila nov način izbora. Ona podje po selima, pa pod jednom il drugom izlikom pokupi pozivnice i vara tada narod, da je tako glasovao, da ne treba u grad itd. Jadnici! Kao da je ona pozivnica glas, kao da je naš težak glup, pak ih ne razumije zašto oni to rade. Tako su oteli nekoliko pozivnica u Konjevratim, u Radoniću, u Pokrovniku itd. Ali im je sve zaludu. Doći će ljudi i bez poziva na glasovanje i glasovat će za poštenje i obraz. Crnoj družbi na pamćenje.

Ima crna družba i nov način da čini prokure. Ona dodje pred kuću. Pita, kako se taj i taj zove;

tko je s njim u zajednici i podje svojoj kući, a prokura je gotova.

U Rasline došla crna družba da buni, ali Raslinjani odpremili ju odakle je došla, tako da je pojela pečeno na mulu mandrača u Docu.

I talijani se miču za crnu družbu. Ne znamo uzrok tomu, ali vidimo i bilježimo. Talijanac iz Crnice Vice Cicvara, D.r. Cace, „učitelj plesa“ Ursulich, Kuzmić, prof. Miagostović, valja misleć da izbori spadaju u starine, i još nekjoki drugi rade zajedno sa crnom družbom.

U obće upada u oči, da se njeke stanoviti rodbina puno kreće kao da ima posebnih ciljeva ako pobjedi crna družba. Ali Talijani se varaju. Crna družba ne može se više povratiti na upravu obćine.... A ova obćina jest i ostat će uvijek samo hrvatska.

DOMAĆE VIESTI.

Sajam je u Šibeniku prošao uprav i posve mirno, ko što nije još nijedne godine. Po „Morpurgovu Jedinstvu“ u Šibeniku sve plamti, sve je uzrujano, a kad tamo ni u dane sajma nije ni najmanjeg nerada, dapače bilo je svake večeri lijepe zabave i glazbe.

Gosp. Stjepan Krasnik, vrli i zaslužni učitelj našeg „Hrvatskog Sokola“ odlazi sutra iz Šibenika u Zagreb da tamo nastupi svoju novu službu kao činovnik kod ugledne „Hrvatske Štedionice“ Preko dvie godine boravio je ovdje i našem je „Sokolu“ bio sreć i duša, radeć za nj s najvećom poštrenošću i postizavajuć uvijek najbolje uspjehe kod naše sokolske čete i sokolskog podmladka, kod kojih ostavlja najbolju i najmiliju uspomenu ne samo kao učitelj, već i kao brat, drug i rodoľub.

Sokolaši mu prikazaše prvo polazka krasan spomen dar.

Gosp. Krasniku želimo svaku sreću i najbolju budućnost! Živio!

Sa kupališta. Tuže nam se njeke gospodje o neuljudnom ponašanju nekjokih častnika na ovdješnjem kupalištu, koji ih uznemiravaju i ne štaju žensko odjeljenje kupališta. Ta, to bi barem nabroženi ljudi morali činiti; našim i neučinim ljudima to je svetinja.

Upozorujemo nadležne, da to u buduće sprieče. Nije dozvoljeno i nedično je, da se oficiri igraju „vapura“ tamo, gdje se gospodje kupaju.

Koga se to tiče, neka se pobrine! Izvoz drvija. Jučer prispio parobrod „Ida“ iz Genove, a danas „B. Kemény“ iz Rieke, da ukrcaju drvije iz skladišta „Steinbeiss“.

Šimeona Borčila sin Uroš, bio je danas osuđen na 20 dana zatvora. Ovaj sin, dostojan svoga oca Šimeona, klevetao je na Perkoviću našeg načelnika.

Ovaj sin, koji je povjervovao svomu otcu, sada zna kakav mu je otac klevetnik, a u tamiću moći će se junačiti poštenjem krmeljaka, koji i djeću svoju varaju i nagovaraju na klevetanje.

Sa naših pošta. — Da uprava c. kr. pošta nije prijateljica hrvatstva, to je stara i obće poznata stvar. Mi od nje ni ne tražimo ljubavi, nego istemo, da jeziku našem daje mjesto, koje mu pripada. Žalostno je svakako i značajno, da se od jedne c. kr. institucije mora tek tražiti, da poštvia ono, što bi samo iz vlastite pobude kao pravedno morala poštviti. Povod ovim opazkama daje nam okolnost, što se skroz hrvatska imena naših mjesta izopajuju, kao n. pr. Verlicea, Demis, Benocavz itd. To je naprosto glupo i neumjestno. Zanimivo je pak, što naše c. kr. svaku cpzuku na listovima, koja se rukom izpisuje, stavljaju samo na talij. jeziku, n. pr. „rinventa a bordo Pirose. X. in linea Sebenico-Zara“ itd. Poštarski pečati na parobrodima takođerj sa samo talijanski, n. pr. „Lett.a arr. per mare“ ili „Sebenico col vapore“ itd. Zar je c. kr. na parobrodima u našim vodama možda eksteritorijalna, zar tamo jezik naše zemlje nema nikakva prava na upo-

rabu i poštovanje. C. kr. pošta uzdržava se i primosima naše zemlje, u kojoj su Hrvati u najpretežnijoj većini, a svaki građanin ju još napose plaća za usluge koje mu čini, pa zar dakle to nam hvala, što se naš jezik bezobzirno ignorira, ili izopajuje? Dokle ćemo još ovakvo premdra c. k. gospodo u Zadru i u Beču? P.

Iz okolice Zlarinске nam pišu: Nazad nekoliko dana na sjednici Obćinskog vieća u Zlarinu, poslie dnevnog reda, vodili su se pregovori o približavajućim se mjestnim Obć. izborima. — Načelnik Marin predložio je, kako bi najbolje bilo da se stranke slože i bez ikakve borbe izaberu Obćinsku Upravu. Nadalje kaže, da se je pronio glas, da se je on odlučio boriti, da i dalje ostane Načelnikom. Razjašnjuje kako nije nit najmanje željan Načelničke stolice, te da na tu borbu nije nit pomislio. Jedino jednoglasnom voljom naroda i samo s'današnjom Upravom, da bi se opet primio načelničke časti i žrtvovao za narod, kao i do sad. U svakom protivnom slučajan obćeaše da se neće držati bilo koje izborne borbe. Prvi prisjednik gosp. A. Adum i prisjednik S. Adum izjavise da se neće prihvatiti, kad bi ih se imenovalo, bilo koje Obćinske časti. Poslie dugog pregovaranja viećnici se razidjose bez ikakvog sporazuma i sloge, ostavljajuć slobodan pristup na izbore i biranje nove Obćinske uprave, volji naroda.

Nego pošto se narod iz pojedinih sela Obćine Zlarin stao živo dogovarati kako bi složno izabrao novu Obćinsku upravu, rek bi da je to Načelnika Marina ozlovoljilo i da će upotrebiti sve sile da i nadalje ostane.

Blagajna za Štednju i Zajmove u Vodicama koncem prošlog lipnja brojala 334 stalna združgara.

Njezin Aktiv:

1. Zajmovi združgarima	K 83055:11
2. Izkaznica potrošaka	2169:89
3. Razni računi	2018:33
4. Noveca u blagajni	887:50
Kupuno K	88130:83

Pasiv:

1. Uložci na štednju	K 37220:98
2. Pasivni tekući računi	4664:26
3. Izkaznica dohodaka	206:93
4. Zadržani poslovni djelovi	1755:—
5. Pričuva	2301:66
Kupuno K	88130:83

Iz Botine nam pišu: „Pučka Knjižnica“ dobro napreduje, tako da je porazdijeljena ove godine preko 600 knjiga. Napredovala bi i bolje, ali, na žalost, izobraženi, koji živu u puku, zanemariju su je, te „Hrvatsku Pučku Knjižnicu“ ne podupiru ni malo. Naš domorođac Hrv. častnik D. Tomo Bilić, osnivatelj „Hrv. Puč. Knj.“ nalazeć se u Zadru nastanjen, mnogo puta sjeti nas se liepim knjigam; tako i ovih dana smo primili od njega 10 komada. Od Veleuč. kanonika D. Ivana Vidovića u Šibeniku primili smo 45 komada krasnih knjiga, a od Obćine Benkoveca dvie knjige „Benhur“ i „Spomen knjiga“ iz Bosne.

Gospodi, harni, liepo zahvaljujemo. Ugledali se i drugi u njihov primjer! Knjižničar Ante Stadić.

Morpurgovo Jedinstvo bulazni bez prestanka o Šibeniku, o Lečevici, o Maću i t. d. Nije se čuditi — Neka bulazni — drugo i ne zna.

Naše Brzojavke.

BEČ, 28. Pitreih jutros bio je primljen u audienciju kod Kralja i prisustvovao je dvorskom objedu. U večer se povratio.

BEČ, 28. Bivši ministar pravde Ploz, profesor na sveučilištu, imenovan je ponovno.

CARIGRAD, 28. Ahmed-paša ponovno je predbio ustaše kod Jemena.

BUDIMPEŠTA, 28. Izjava Ministra Kristofa, da će uvesti sveobće pravo glasa, našla je na odobravanje novinstva.

LONDON, 29. Kina će prikazati konferenciju za mir u Waschingtom tražitno od jedne milijarde dolara kao naknadu šteta u Mandžuriji.

BEČ, 29. Pogovara se, da će u septembru Goluchowski odstupiti, a da će ga nasliediti Tisza. (?)

PETROGRAD, 29. Knez Trubetzkoi prosvjeduje proti osnovi zastupstva po zanimanju. BUDIMPEŠTA, 29. Političari ne vjeruju viesti „Magyarorszaga“, da će Goluchowski odstupiti.